

FRAGMENTUM

PG
86bis,
2944

Χρόνων δέ που πάλιν να' διαδραμόντων, προέκυψε καὶ Νεστόριος ὁ μι-
ρὸς καὶ ἀκάθαρτος πρόεδρος Κωνσταντινουπόλεως, ἀνθρωποτόκον λέγων τὴν
ἁγίαν Παρθένον, καὶ οὐ Θεοτόκον· δι' ὃν γέγονεν ἡ ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον
σ' ἁγίων Πατέρων σύνοδος, Θεοτόκον κυρίως καὶ ἀληθῶς κηρύττουσα τὴν
ἁγίαν Παρθένον, καὶ Νεστόριον αἰώνιῳ ἀναθέματι ὑποβαλοῦσα.

1698

IOANNES MOSCHUS († 619)

PRATUM SPIRITUALE

PG
87ter,
2872

Cap. XXVI. Γέρων τις ἐκάθητο ἐν τῇ λαύρῃ τοῦ Καλαμῶνος τῇ οὔσῃ
ἐν τῷ ἁγίῳ Ἰορδάνῃ, ὀνόματι Κυριακός· ἦν δὲ μέγας ὁ γέρων κατὰ Θεόν.
Τούτῳ παρέβαλεν ἀδελφὸς ξενικός, ἐκ τῆς χώρας τοῦ Δαρᾶς, ὀνόματι Θεο-
φάνης, ἐρωτῆσαι τὸν γέροντα περὶ λογιμοῦ πορνείας. Καὶ δὴ ὁ γέρων ἤρ-
ξατο ἐπαλείφειν αὐτὸν τοῖς περὶ σωφροσύνης καὶ ἀγνείας λόγοις. Ὁ οὖν
ἀδελφὸς ὠφελήθεις μεγάλως, λέγει τῷ γέροντι· Κύρι ἀββᾶ, ἐγὼ εἰς τὴν χώ-
ραν μου τοῖς Νεστοριανοῖς κοινωνῶ, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐ δύναμαι·
ἐπεὶ μετὰ σοῦ εἶχον μεῖναι. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ γέρων τὸ Νεστορίου ὄνομα,
θλιθεὶς ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ, ἐνουθέτει αὐτὸν καὶ παρεκάλει ἀποστῆ-
ναι τῆς βλαθερᾶς αἰρέσεως ταύτης, καὶ προσελθεῖν τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ καὶ

1699

PG
86bis,
2943

Praeterlapsis iterum annis quinquaginta uno, emersit Nestorius,
nefandus impurusque praesul Constantinopolitanus, qui hominipa-
ram, non Deiparam esse sanctam Virginem asseruit. Propter hunc
habita est prior Ephesina ducentorum sanctorum Patrum synodus,
quae proprie et revera Deiparam esse sanctam Virginem promulgavit,
et Nestorium aeterno anathemate percussit.

1698

PG
87ter,
2871

Cap. XXVI. Senex quidam sedebat in Laura Calamonis iuxta
Iordanem fluvium, Cyriacus nomine, magni apud Deum meriti. Ad
hunc profectus est frater peregrinus ex regione Dora, Theophanes
nomine, ut interrogaret senem de cogitationibus fornicationis. Quem
senior hortari coepit atque urgere verbis de pudicitia et castitate.
Frater itaque magnifice aedificatus, ait seni: Vere, mi Pater, ego nisi
in regione mea nestorianis communicarem, tecum permansissem.
Cum vero audisset senex Nestorii nomen, afflictus de perditione fra-
tris, corripiebat eum, et orabat ut recederet ab hac pessima et per-

1699

- PG 86bis, 2928.
- PG 87ter, 2901, 2965, 3052.

ἀποσταλικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἔλεγεν δὲ αὐτῷ, ὅτι· Οὐκ ἔστιν ἄλλη σωτηρία, εἰ μὴ τὸ ὀρθῶς φρονεῖν καὶ πιστεύειν, κατὰ ἀλήθειαν Θεοτόκον τὴν ἀγίαν Παρθένον Μαρίαν ὑπάρχειν.

1700

Cap. XLVI. Παρεβάλομέν ποτε τῷ ἀββᾷ Κυριακῷ πρεσβυτέρῳ τῆς λαύρας τοῦ Καλαμῶνος τῆς ἐν τῷ ἀγίῳ Ἰορδάνῃ. Καὶ διηγήσατο ἡμῖν λέγων, ὅτι· Ἐν μιᾷ θεωρῆσαί με κατὰ τοὺς ὕπνους γυναῖκά τινα σεμνοπρεπῆ, καὶ πορφυροφόρον, καὶ μετὰ ταύτης ἄνδρας δύο ἱεροπρεπεῖς καὶ τιμίους ἐστῶτας ἕξω τῆς κέλλης * μου. Ἐγὼ δὲ ὑπέλαβον τὴν μὲν γυναῖκα τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον εἶναι, τοὺς δὲ σὺν αὐτῇ δύο ἄνδρας τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, καὶ τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν. Ἐξελθὼν οὖν τῆς κέλλης μου παρεκάλουν αὐτοὺς εἰσελθεῖν, καὶ ποιῆσαι εὐχὴν εἰς τὸ κελλίον μου· αὕτη δὲ οὐκ ἐπένευσεν. Ἐμεινα οὖν ἐπὶ πολὺ δεόμενος αὐτῆς, καὶ λέγων· Μὴ ἀποστραφεῖν τεταπεινωμένους καὶ κατησχυμένους, καὶ ἄλλα πολλά. Ὡς δὲ εἶδέν με τὴν αἴτησιν ἐπιτείνοντα, αὐστηρῶς ἀπεκρίθη μοι λέγουσα· Ἐχεις εἰς τὴν κέλλαν σου τὸν ἐχθρόν μου, καὶ πῶς θέλεις ἵνα εἰσέλθω; Καὶ τοῦτο εἰποῦσα, ἀπῆλθεν. Ἐγὼ δὲ διυπνισθεῖς, ἠρξάμην θλίβεσθαι, καὶ ἐνενόουν μήτι ἄρα κατὰ διάνοιαν ἡμαρτον εἰς αὐτήν· οὐδὲ γὰρ ὁ ἕτερός τις ἦν ἐν τῷ κελλίῳ, εἰ μὴ ἐγὼ μόνος. Ἐπὶ πολὺ οὖν ἐμαυτὸν ἐκσείσας, οὐχ εὔρον ἐμαυτὸν πλημμελήσαντα εἰς αὐτήν. Ὡς δὲ εἶδον ἐμαυτὸν τῇ λύπῃ καταποντούμενον, ἀνέστην, καὶ ἔλαβον βιβλίον ἐπὶ τῷ ἀναγνῶναι, ὅπως διὰ τοῦ

PG
87ter,
2900

*2901

niciosa haeresi, accederetque ad sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam, dicens non esse aliam salutis spem, nisi recte sentiamus et credamus (ut revera est) sanctam Mariam Dei genitricem esse.

1700

Cap. XLVI. Accessimus ad abbatem Cyriacum presbyterum Laurae Calamonis iuxta sanctum Iordanem, narravitque nobis dicens: Die quadam vidi per somnum mulierem honesta facie, purpura indutam, et cum ea viros duos, et ipsos venerando habitu, et aspectu praeclaro. Arbitratus autem sum mulierem illam esse * Dominam nostram sanctam Dei genitricem, eosque qui cum illa erant duos viros, sanctum Ioannem Theologum et sanctum Ioannem Baptistam. Egressusque de cellula orabam illos ut ingrederentur et in cella mea orarent, quae non consensit. Permansi ergo diutius orans et obsecrans, ac dicens: Ne, quaeso, avertatur humilis factus confusus, et alia plurima huiusmodi. Illa igitur ut me vidit instare precibus, eademque postulationem iterare, severius mihi respondit, dicens: Habes intra cellam tuam inimicum meum, et vis ut ingrediar? Et his dictis abscessit. Evigilans autem ego affligi coepi, et cogitabam, num aliquid in mente peccatum contra illam admissem, neque enim erat alius aliquis in cella mea, nisi ego solus. Diutius igitur meipsum discutiens, nihil inveni, quod in illam peccassem. Cum vero vidissem me nimio moerore absorberi, surgens accepi librum ut legerem, quo per huius-

PG
87ter,
2899

*2902

ἀναγνώσματος, τὴν λύπην ἀποβρίψωμαι. Βιβλίον δὲ ἤμην χρησάμενος τοῦ μακαρίου Ἡσυχίου τοῦ πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων· καὶ ἀναπτύξας τὴν βιβλίον, εὕρισκω δύο λόγους Νεστορίου τοῦ δυσσεβοῦς πρὸς τῷ τέλει αὐτῆς γεγραμμένους· καὶ εὐθέως ἔγνων τοῦτον εἶναι τὸν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου τὸν ἐχθρόν. Τότε ἀναστὰς ἀπῆλθον, καὶ τὴν βιβλίον ἀπέδωκα τῷ δεδωκότι μοι αὐτήν. Καὶ εἶπον αὐτῷ· Λάβε σου τὴν βιβλίον, ἀδελφέ· οὐ γὰρ τοσαύτην ἔσχον ὠφέλειαν ἐξ αὐτῆς, ὅσην μοι τὴν ζημίαν προεξένησεν. Κακείνου δὲ τὴν ζημίαν ἀνακρίνοντας, τὰ συμβάντα διηγησάμην· καὶ τοῦ ζήλου πλησθεὶς εὐθέως τῆς βιβλίου τοὺς δύο λόγους Νεστορίου ἀπέκοψεν, καὶ πυρὶ παρέδωκεν, εἰπὼν ὅτι· Οὐ μὴ μείνη εἰς τὸ κελλίον μου ὁ τῆς Δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας ἐχθρός.

S. MODESTUS. Hierosolymitanus († 634)

ENCOMIUM

IN DORMITIONEM SS. DOMINAE NOSTRAE DEIPARAE
SEMPERQUE VIRGINIS MARIAE ¹PG
86bis,
3277

I. Ἄφατος ἢ πανίερος γινῶσις τῶν σεπτῶν ἑορτῶν τῆς Θεομήτορος Χριστοῦ· ἐπεὶ καὶ τὸ μυστήριον ὑπερένδοξον, καὶ πάσαις οὐρανίαις δυνάμεσι καὶ βροτοῖς ἀκατάληπτον· καὶ πολυποίκιλος ὁ τῆς σοφίας λόγος καὶ ἀπορῆ πρὸς

1701

modi lectionem dolorem una cogitationesque repellerem. Librum autem ipsum acceperam mutuo a beato Isychio presbytero Ierosolymitanae Ecclesiae. Evolvensque librum inveni duos impii Nestorii libros in fine voluminis scriptos, moxque agnovi hunc esse sanctae Dominae nostrae Dei genitricis semperque virginis Mariae inimicum. Tunc surgens abii, librumque illi qui mihi eum accommodaverat, reddidi, dicens illi: Accipe librum tuum, frater, neque enim ex eo tantum utilitatis cepi, quantum detrimenti. Cum vero ille detrimenti ipsius causam sciscitaretur, omnem illi rei ordinem retuli. Qui zelo Dei succensus protinus duos illos Nestorii libros ex volumine praescidit, eosque igni tradidit, dicens: Non manebit in cella mea Dominae nostrae sanctae Dei genitricis semperque virginis Mariae inimicus.

PG
86bis,
3278

I. Ineffabilis est sacratissima venerandarum Genitricis Christi Dei festivitatum notitia. Nam et gloriosissimum est mysterium, et omnibus coelestibus potestatibus hominibusque incomprehensibile; et

1701

¹ Viri docti disputant de paternitate huius *Encomii*. Utcumque agitur de *Encomio*, composito VII exeunte saeculo vel VIII ineunte. Cf. Bar III, 49; Cay II, 233, 271, 275; Lau 168; EnC VIII, 1199.